

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 2. Pensantur rationes, an materia possit existere sine
omni forma.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

dependeat à posteriori à suo effectu, &c. Vide eundem. Quæ omnia admitti possunt, sed cur illa exigentia, talis decreti, talis notitiæ, non poterit dici fundare dependentiam à posteriori.

His positis, pensanda jam sunt argumenta, quæ probant naturaliter materiam, non posse existere, sine omni forma.

Punctum Difficultatis 2.

Pensantur rationes, an Materia possit existere sine omni forma?

PIMUM Argumentum est: Materia est incompleta substantialiter. Ergo non potest naturaliter existere, sine omni forma.

RESPONDETUR. Negando consequentiam. Quia etiam anima rationalis est incompleta substantialiter, & tamen, ex præcito titulo incompletionis, non impeditur, ne naturaliter separata existat, quæ ergo hæc est incompletionis species in materia, eandem impediens, ne existat, naturaliter sine omni forma?

Dicunt alii; materia sine forma est turpis. Ergo illam horret natura. Sed materia sine forma existens, non est turpis positive, cum habeat pulchritudinem positivam, quæ pulchritudo positiva, stat in habere prædicata sua, & differentiam essentialem, quod competit materiæ, licet sit turpis privative, quia potest perfici accessu alicujus, cujus est capax recipiendæ pulchritudinis: hoc turpe privativum non horret natura, quia & anima rationalis separata, non habet omnia prædicata, quæ habere ex unione potest, & tamen illam non horret natura, imò etiam concessio, quod materia spoliata omni formâ, sit monstrum quoddam, cur ex accidenti, dari non poterit, sicut dantur naturaliter & alia monstra. Rursus alii, id inde colligunt: quia materia esset ens otiosum, & non esset, sicut anima rationalis, quæ etiam extra materiam operari potest. Sed non esset ens otiosum; emanaret enim ex se suas passionem, esset apta componere compositum. Deinde etiam in composito, materia activè nihil operatur, & tamen non est ens otiosum; quia habere prædicata sua essentialia, iisque complere universum, non est otiosi.

SECUNDUM Argumentum est ex Hurtado. Agentia naturalia non habent virtutem, ad spoliandam materiam omni forma, expulsio enim dispositionum, quorum defectu forma cedit, fit ab aliis dispositionibus, pro nova formâ inductis. Ergo si agentia non habent vim, ad spoliandam materiam, omni forma, nec materia existere poterit, sine omni forma.

RESPONDET Arriaga. Negando Antecedens. Quia licet ordinariè introducatur post unam

formam, alia forma, ubi fuerit materia, benè disposita, cur tamen naturaliter non poterit fieri oppositum? Demus, inquit ille, lucem esse dispositionem ad formam substantialem aliquam, nonne lux potest cessare, sine ullis dispositionibus, de novo inductis, & cur non, & alia dispositiones? Deinde, cur statim ab initio mundi non potuit, & quidem, non contra naturam materiæ, produci materia, sine omni forma? Nego item, quod non possint dari duo agentia contraria æqualis activitatis, quorum utrique dispositiones præteritæ sint dissonæ, vincunt ergo illas, ob resistantiam autem æqualem mutuam, non possent inducere novas dispositiones, completè requisitas, ad suæ formæ inductionem.

Neque valet, si dicas, ex eo ipso, quod materia sit ens incompletum, exigit produci nonnisi unum cum alio, sicut & anima rationalis, licet possit naturaliter existere sine materiâ; produci tamen primò, nonnisi in corpore postulat, non inquam valet, si dicas: quia non demonstratur ens incompletum, non posse produci, sine alio, modo completionem habeat suorum essentialium prædicatorum. Negat etiam Arriaga, constare quod anima rationalis naturaliter non possit produci, extra corpus, sedposito etiam, quod anima rationalis, naturaliter extra Corpus produci non possit, non sequeretur adhuc, quidquam pro materia. Ratio: quia cum anima rationalis in suo conservari in corpore, dependeat à dispositionibus, congruum erat: ut & in primo suo produci, penderet à dispositionibus, jam autem materiæ, repugnat in suo produci pendere à dispositionibus, cujus positio ad unum placitum divinum referenda est; Deinde, cur non dicatur, duplicem esse seriem eorum, quæ creantur à Deo, quorundam, quæ petunt determinare Deum ad sui productionem, & tales sunt rationales animæ, quæ nonnisi ad exigentiam dispositionum producantur, alia autem quæ petant pendere in suo produci, merè à libertate Dei, & cur non erit talis materia, quo casu non erit jam ratio, cur simul cum alio debeat produci materia, ex eo, quod sit ens incompletum.

TERTIUM Argumentum est Suarez 1. Non esse verisimile, materiam hanc sublunarem, esse magis independentem à formis substantialibus, indefinitè acceptis, quam sit dependens materia, cœlestium corporum, à suis formis, sed materia cœlestis corporis pendet naturaliter à sua forma. Ergo & hæc materia sublunarium pendebit ab eadem.

RESPONDETUR. Sicut malè quis argumentaretur ex eo, quia non datur agens naturale, quod corrumpat formam cœlestium corporum, & dissolvat unionem illorum, ita etiam non dari agens, quod corrumpat sublunarium, sic non videtur, currere argumentum, à connexionem materiæ cœlestis, cum suis formis, ad connexionem materiæ sublunaris, cum suis. Disparitasque

esse in hoc posset, quia forma cœlestis, cum sua materia, habet unionem naturaliter incorruptibilem, ideo sine illa, esse non potest naturaliter, forma autem corporum sublunarium, non habet unionem incorruptibilem naturaliter.

INSTAT primò Suarez. Non potest naturaliter materia, esse sine omni forma accidentali. Ergo nec sine omni forma substantiali.

RESPONDETUR. Quod attinet, ad accidentia connotativa, ut durationem, ubi, sine illis non potest esse etiam divinitus materia, eo, quod identificentur ipsi materiæ, licet ad suum formale exigant circumstantias; jam autem, nulla forma substantialis, identificata est materiæ. Quod attinet ad accidentia distincta realiter, hoc ipsum esse demonstrandum, non posse materiam carere omni accidenti, excepta quantitate, quæ ex una parte, nulli agenti materiali est contraria, ex alia parte, quia emanativè producit à materiæ, habetur semper radix substituendi quantitatem, jam autem, non emanat ex se materiæ, formam substantialem.

INSTAT secundò idem. Materia hæc, ad hoc facta est, ut semper, sit sub formis. Ergo apparet illam indigere formâ ad existendum.

RESPONDETUR. In antecedenti, peti principium. Addit Arriaga, hoc non fieri, quod de facto aliquando non fuerit sine omni formâ, quis enim ab initio mundi fuit, in omnibus locis, ut hoc observaret, imò, nec potuisset hoc quicquam advertere, quod hæc materiæ, sit sine formâ, si remanerent accidentia, illi formæ debita, sicut, nec nos advertimus non esse substantiam panis in Eucharistia, quia manent accidentia panis. Sed doctrina hæc Arriaga, sicut & adlata ad Argumentum secundum, in nostrorum principis, locum non habet, tenet enim Arriaga naturaliter posse existere, materiam sine omni formâ, cujus oppositum tenendum est.

QUARTUM Argumentum est cujusdam; Materia, semper amittit aliquas partes, in omni expulsiōe formæ. Ergo si careat omni absolute formâ, non videtur posse naturaliter subsistere, si enim ad modicam privationem, quæ sola naturæ prioritate antecedit, sequitur diminutio aliquarum partium materiæ. Ergo si absolute careat omni formâ, non posset naturaliter tota subsistere.

RESPONDETUR. Negando antecedens. Non enim apparet, quomodo materiæ amittat aliquas sui partes, quæ omnino incorruptibilis est, a creato agente: quod si tantum amittit totalitatem resultantem ex unita formâ, non probatur intentum, quia hoc ipsum probari debuisset; nempe naturaliter repugnare, absque tali totalitate, existere materiam.

INSTAT primò. Idem. Omne quod existit, non solum debet habere complementum suum Metaphysicum, sed etiam Physicum, & ita non potest naturaliter existere, anima rationalis, sine

perfectiōe sua physica, hoc est intellectuibus, & volitionibus, materia autem spoliata omni forma substantiali, existeret sine complemento suo Physico.

RESPONDETUR. Negando Antecedens. Certè enim quinque digiti, sunt complementum physicum manus, nunquidne uno digito, sine miraculo, concursuque supernaturali carere non poterit manus? nunquid naturaliter, in deliquio, non caret anima operationibus intellectus, & voluntatis?

INSTAT secundò. Non potest naturaliter esse corpus, sine omni alimento. Ergo & sine omni forma materiæ.

RESPONDETUR. Ex hoc antecedenti, oppositum erui, quod scilicet saltem per modicum tempus, possit esse materiæ sine omni formâ, sicut & corpus est interdum, sine alimento saltem antonomasticon dicto. Disparitas etiam assignari potest, quia suppositâ continua pugna, decissioneque partium, quæ consumuntur, debet dari aliquid, quod decidentium vices suppleat; quia autem nulla fit suppletio in materiæ, à formis, sit ut non habeatur idem fundamentum, ad adstruendam conjunctionem formæ, cum materiæ, quod militat pro alimento.

INSTAT tertio. Non potest quidquam indeterminatum existere, & ita aqua, quamvis possit non esse tricubitalis, necessario tamen exigit multitudinem partium determinatam, quæ determinatio, sit ab agente. Ergo quia materiæ prima, ex se, non est determinata ad tantam multitudinem partium, determinari debet à formâ, adeoque nec existere potest sine illa.

RESPONDETUR. Determinationem tantam partium materiæ, posse haberi à Deo, à formis expulsiis, quamvis non introductis novis.

QUINTUM Argumentum est aliorum. Forma materialis, non potest existere naturaliter, absque omni materiæ. Ergo neque materiæ potest existere, absque omni formâ.

RESPONDETUR. Ne negetur antecedens, difficultatem facit Mysterium Eucharisticum, cuius miraculum depretiaretur, si naturaliter forma materialis posset existere, sine subiecto, sed posset aliquis evadere, dicereque, quod naturaliter formæ accidentales, titulo ipso accidentium, non possint esse sine subiecto, secus forma substantialis etiâ materialis, & quod hæc sit natura, accidentiarum formarum, constare nobis ex sensu Patrum, qui non procedit, nec attingit quidquam, de formis substantialibus. Hæc tamè evasio, merè est evasio, sine positivo fundamento, concedens aliquid, contra communem sensum Doctorum. Hinc melius. Negari potest consequentia; quia formæ materiales substantiales, educuntur, hoc ipso, quia educuntur. Naturaliter, sine subiecto existere non possunt, cum illa definitivè, dicantur educi, quæ non habent titulum existendi naturaliter sine subiecto,

† g 2 quia

quia autem non convenit educi materiæ de forma, fit, ut sine forma naturaliter existere possit.

SUPPONIT etiam hæc doctrina, quod in ordine ad existentiam, nullam causalitatem exerceat forma in materiam, quæ enim hæc causalitas præcipue in ordine, ad Ens, quod non nisi creari potest, & quod potius est causa existentia formæ materialis; deinde si esset aliqua causalitas formæ, in existentiam materiæ, illa esset in ordine causæ formalis, si esset in ordine causæ formalis, ne divinitus quidem posset esse materia, sine omni forma; quia causalitas causæ formalis, utpote causæ intrinsicæ, ne divinitus quidem suppleri potest.

Punctum Difficultatis 3.

Decernitur de Difficultate.

DICENDUM est Primò. *Non esse ullam demonstrationem per principia positiva & intrinseca quod naturaliter, non possit existere materia, sine omni forma.*

PROBATUR Conclusio: Quia nulla talis demonstratio, adferri potest.

DICENDUM est Secundò. *Materiam nihilominus, non posse existere naturaliter sine omni forma.*

PROBATUR Conclusio. Quia ex una parte ita fert communis Doctorum sententia, ex altera parte, oppositum, nec ratio positiva, nec experientia probat, & sicut, quia nec ratio, nec experientia probat, quod ignis frigefaciat, divinari esset, dicere, quod naturaliter frigefacere possit, ita, quia nec ratio, nec experientia probat, quod materia sine forma existere possit, hinc oppositum, mera divinatio est. Est ratio procedens per principium negativum. *Sed in contra*

OBJICIT Primò Oviedo. Nullum est fundamentum adstruendi, quod sit dependens materia, saltem per posterius à forma, cum nullum sit fundamentum asserendi, talem esse connexionem materiæ, cum formis, qualem explicuit Oviedo Præmissò quinto, supra.

RESPONDETUR. Hoc argumentum procedere ex principio negativo, scilicet nulla est ratio, deinde retorqueri potest argumentum, cum non videamus per experientiam existere materiam sine forma substantiali, non est ratio, asserendi, naturaliter id fieri posse; denique, non est fundamentum, quod tale decretum non sit positum, exigente id naturâ materiæ, ut nunquam illa existat sine forma, cum videamus, nunquam illam existere sine forma, benè ergo concludetur, Materiam non posse existere sine omni Forma.

OBJICIT Secundò idem. Quia, si quæ causa dependeret à posteriori, à suo effectu, posset illud per simplicem emanationem producere, sed formam substantialem, non potest materia

per simplicem emanationem producere. Ergo Major probatur Inductione, anima enim, quæ censetur à posteriori dependere à suis potentiis, habereque illas distinctas realiter, emanativè illas producit. Ignis si pendet à calore, à posteriori, emanativè illum producit; quia verò eadem anima à suis actibus non pendet à posteriori, nec ignis à calore in subiecto extraneo producendo, dependet à posteriori, ideo illum in extraneo subiecto, emanativè non producit. Eadem Major probatur, à priori. Omne ens virtutem habet, ad producendum, independentem ab alio comprincipio Creato, id à quo dependet à posteriori, & illud, sine quo naturaliter conservari nequit, quia si talem virtutem non haberet ens, sed indigeret alio comprincipio, hoc ipsò ad sui conservationem illud ens indigeret, eo quod neque est causa, neque effectus, neque terminus, neque subiectum, cuius illud ens sit modus, relatio, aut actus.

RESPONDETUR. Majorem cum sua inductione, veram esse, de entibus determinatè ab hoc determinato Ente pendentibus jam autem materia determinatè non exigit hanc formam substantialem. Ratio etiam adlata non convincit, quia non indigendo aliò, ad sui conservationem activè concurrente, casu, quò non nisi concursu creativo, sicut produci, ita & conservari indigeat, indigere potest principio, ut illi exhibeat conservationem creativam, nempe Deo, quod tamen non est numeratum in illis, quibus aliquid indigere potest, ad sui conservationem, & non est ratio, cur non numeretur. Dicit etiam posset, tunc dari vim emanandi, id, à quo aliquid dependet à posteriori, quando simul illo indiget ad operari, sicut anima indiget intellectu ad operari, non indiget autem Materia, Formâ, ad suum operari, quod est v. g. emanare quantitatem.

OBJICIT Tertiò idem. Potest materia amittere dispositiones sufficientes ad formam, v. g. ligni, & nondum habere dispositiones sufficientes ad formam aliam. Ergo tunc existet, & quidem naturaliter, sine forma. Antecedens probatur. Amittat enim lignum v. g. gradus frigiditatis quatuor, qui sunt requisiti ad formam ligni, jam non habebit formam ligni; & acquirat idem lignum, gradus quatuor caloris, qui etiam necdum sunt sufficientes, ad formam ignis, tunc lignum non habebit formam ignis. Hoc idem aliter proponit. Supponitque quod generatio viventis requirat determinatam quantitatem materiæ, ad hoc ut inducatur forma, & hoc quantum vocatur minimum materiæ, de hoc minimo, ita discurret: Minimum hoc, per partes disponitur, ita ut pars propinquior prius recipiat dispositiones ultimas formæ debitas, posteriùs autem eas recipiat; pars remotior, rursus, quando jam pars propinquior, est cum toto temperamento qualitatibus requisitarum, ad formam viventis, v. g. hominis, tunc adhuc